

Βιοηθική δεοντολογία, παιδιά και νοσηλευτικό προσωπικό

Ιορδάνης Καβαθατζόπουλος

Περίληψη

Τα ηθικά προβλήματα που προκύπτουν στις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων είναι σημαντικά. Σημαντικότερα είναι όμως τα προβλήματα σε σχέση με άτομα που βρίσκονται σε κάποια σχέση εξάρτησης, και ειδικότερα σε σχέση με παιδιά. Η ευθύνη σε αυτή την περίπτωση βαρύνει αποκλειστικά τους ενήλικες είτε αυτοί είναι νοσηλευτικό προσωπικό είτε γονείς είτε άλλοι εμπλεκόμενοι ενήλικες.

Τα ηθικά προβλήματα που προκύπτουν σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτούν άψογους χειρισμούς ειδάλλως ελλοχεύει ο κίνδυνος αποτυχίας της θεραπευτικής προσπάθειας, δημιουργία αντιπαραθέσεων και συγκρούσεων, πρόκληση συναισθηματικών τραυμάτων, κ.α.

Ένας κλασικός τρόπος αντιμετώπισης αυτών των κινδύνων είναι η διατύπωση ηθικών αρχών και κανόνων. Πράγματι, στον χώρο της βιοηθικής βρίσκουμε έναν μεγάλο αριθμό κωδίκων δεοντολογίας που καλύπτουν διαφορετικές δραστηριότητες και περιπτώσεις.

Η συνήθης αντίληψη είναι ότι η ύπαρξη τέτοιων κωδίκων είναι αρκετή για τη σωστή εφαρμογή τους. Δεν είναι όμως έτσι απλά. Οι κανόνες δεν εφαρμόζονται αυτόματα. Πρέπει να ερμηνευθούν και να προσαρμοστούν στη συγκεκριμένη πραγματικότητα. Αυτό σημαίνει ότι τα υπεύθυνα άτομα ή οι ομάδες ατόμων πρέπει να διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να μπορούν να εφαρμόσουν τους κανόνες με επιτυχία. Δηλαδή, ο τρόπος σκέψης και δράσης τους απαιτεί εμπειρία ή προηγούμενη εξάσκηση καθώς και διαρκή υποστήριξη και εξέλιξη.

Για να αντιμετωπισθεί αυτό το πρόβλημα, και με βάση την ηθική φιλοσοφία και την έρευνα στη λήψη ηθικών αποφάσεων, έχουν αναπτυχθεί ειδικές εκπαιδευτικοί μέθοδοι και εργαλεία με στόχο την υποστήριξη της ηθικής δεξιότητας στην εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας. Είναι πρακτικά εφαρμόσιμοι και έχουν ήδη δοκιμαστεί σε πολλά και διαφορετικά ιδρύματα για την εκπαίδευση και ανάπτυξη ηθικών δεξιοτήτων υπεύθυνων ατόμων και ομάδων προσωπικού.